

**ПЛАН ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА МРЕЖАТА ЗА ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈА
СЕПТЕМВРИ 2019 – ДЕКЕМВРИ 2020**

август 2019

Учеството во креирањето на законодавството и политиките е една од стратешките цели на Мрежата за заштита од дискриминација. Во својата досегашна активност, Мрежата доследно се застапуваше за подобрување на законската рамка и за креирање и спроведување политики кои ќе овозможат изградба на систематски пристап во Република Северна Македонија кон заштитата и спречувањето на дискриминацијата, согласно европските стандарди.

Во текот на изминатите години Мрежата особено се застапуваше за донесување на нова општа законска рамка за спречување и заштита од дискриминација, градење и јакнење на капацитетите на институции за заштита од дискриминацијата, како и подигање на јавната свест.

Со донесувањето на новиот Закон за спречување и заштита од дискриминацијата (ЗСЗД) во 2019 година се создадоа нормативни услови за подигање на стандардите за заштита на борбата против дискриминацијата во Република Северна Македонија. Со усвојувањето на новиот ЗСЗД предвидена е подобра законска заштита на жртвите на дискриминација. Сепак, за постигнување на материјална еднаковост потребно е доследно спроведување на законот, јакнење на капацитетите на надлежните институции, спроведување на превенцијата од дискриминација и овозможување на соодветен буџет за спречување и заштита од дискриминација.

Пред нас е предизвикот на спроведување на Законот, преку градење на одговорни институции кои ќе го применуваат Законот и негова примена во сите области на живеењето. Оттаму, Мрежата планира да ги интензивира и продлабочи активностите на застапување, кои ќе бидат насочени кон доследно спроведување на новиот Закон, но и застапување за усогласување на други прописи со општата нормативна рамка за спречување и заштита од дискриминацијата.

Со овој План се утврдени клучните прашања (проблеми) за застапување на Мрежата за спречување на дискриминацијата во периодот до крајот на 2020 година, целите на застапувањето, како и доносителите на одлуки и влијателните субјекти кон кои секоја активност на застапување ќе биде насочена, при тоа идентификувајќи ги нивните интереси и можните пречки. Покрај тоа, Планот ги утврдува потребните ресурси и недостатоци на Мрежата, потребните материјали и инструменти, тактиките за спроведување, како и можните партнери во застапувањето. Конечно, со Планот се утврдени и носителот и рокот за секое поединечно прашање на застапувањето, како и начинот на мерење на успехот. При тоа, треба да се има предвид дека Мрежата истовремено донесува и План за комуникација, во кој се дефинирани клучните пораки.

Ваквата содржина и структура на Планот овозможува на конзистентен и на прегледен начин да се презентираат основните приоритети на Мрежата во областа на застапувањето, како и негово ефикасно следење.

Спроведувањето на Планот ќе го следи координаторот на Мрежата за заштита од дискриминација. Носителите на активностите ќе доставуваат информации за остварувањето на Планот на квартално ниво, по што Секретаријатот ќе подготвува квартални извештаи. Прашањата во врска со спроведувањето на Планот ќе се разгледуваат и на редовните месечни состаноци на Мрежата.

План за застапување
септември 2019 – декември 2020

Прашање/пробл ем на застапувањето	Цел на застапување то	Доносител на одлуки и влијателни subjekti	Интереси	Противење и пречки	Ресурси и недостатоци на Мрежата	Потребни материјали и инструменти	Клучни партнери	Тактика	Одговорен	Временска рамка (од до)	Мерење на успехот
Одложен избор на професионален состав на КСЗД и стручната служба	Избор на квалификува ни членови на КСЗД	Собрание: Пратенички групи, Комисија за избори и именување ИПГ ЛГБТ; потенцијални членови во КСЗД	Професионале н состав што ќе се разликува од сегашните; Членовите да бидат блиски до нивните партии;	Отпор од опозиција; Недостаток на квалификувани кандидати од албанската заедница и помалите етнички задници, Недоверба во искрената политичка волја за независна КСЗД	Неформален и формален контакт со 20- тина пратеници, немање значаен контакт со албанските партии	Анализа за работењето на КСЗД 2011-2018, извештаи на мрежата, инфографици, Оне пејџер	Делегација на ЕУ, ОБСЕ, Британска, Холандска, Француска амбасада, НВО: ИЧП, Мрежа 23, Ромска мрежа, Платформа за родова еднаквост, НМХТ	Соработка, состаноци индивидуални групни, воспоставување комуникација со Бујар Османи, Артан Груби, учество во јавната расправа за избор	Мрежа ХЕРА, Коалиција	септември - декември 2019	4 профеиоснал ни членови на КСЗД, соодветна структура и професионал на стручна служба

Прашање/проблем на застапувањето	Цел на застапување то	Доносител на одлука и влијателни субјекти	Интереси	Противење и пречки	Ресурси и недостатоци на Мрежата	Потребни материјали и инструменти	Клучни партнери	Тактика	Одговорен	Временска рамка (од до)	Мерење на успехот
Неусогласеност на други релевантни закони со ЗСЗД	Усогласување на најмалку 2 закони (процесен, материјален)	Влада, МП, Собрание, МОН	Усогласување со ЕУ <i>acquis</i>	Неприоритетно политичко прашање, финансиски импликации на законите, Недоволна отвореност на ресорни министри	Добра комуникација со дел од МП, Влада Собрание, пристап до Советот за соработка на НВО со Влада, експертиза, луѓе што ќе се посветат, неизвесна соработка со МОН	Анализа за работењето на КЗД 2011-2018, Анализа за хармонизација на законите со ЗСЗД, извештаи на мрежата, инфографици, Извештаи од меѓународни тела, УПР, ЦЕДАВ и др.	НКТ за дискриминација, ОБСЕ, Здружение на судии, актив на стручни служби на Град Скопје, МЦГО, Холандска амбасада, Квина тил Квина, ЦИКП, МОФ, Меѓаши, Уницеф, НМС, Ајнштајн	Соработка, вклучување во работни групи за измени на ЗСО и ЗПП, состаноци индивидуални и групни	Мрежата, ХЕРА, Млади правници	септември 2019 - крај на 2020	2 усогласени закони
Не се води евиденција во АКМИС	Да се измени Судскиот деловник и да се воведат посебна евиденција на предметите од „дискриминација“ согласно ЗСЗД во АКМИС	МП, Врховен суд Здружение на судии	Да се презентираат како органи кои се свесни за проблемот на дискриминација и преземаат активни мерки. Можност за добивање финансиски средства.	Отпор кон дополнителни обврски	Ресурс: Подготвен кадар за застапување за воведување на основот. Недостатоци: Немање увид во постоечкиот АКМИС систем	Оне-пејџер (Претходно добивање сознанија за АКМИС)	Платформа за родова еднаквост, Глас против насилство, ИЧП, Британска амбасада, ЦПИ, МТСП	Поднесено е барање за измена заедно со барање за дополнување на евиденција за семејно насилство; Состанок со работна група; Учество во работна група	Мрежа Коалиција и ЕСЕ	септември 2019- јуни 2020 година.	Статистика за предметите за дискриминација може да се добие од АКМИС – според време на поднесување, траење, статус, надлежен суд

Прашање/проблем на застапувањето	Цел на застапувањето	Доносител на одлука и влијателни субјекти	Интереси	Противење и пречки	Ресурси и недостатоци на Мрежата	Потребни материјали и инструменти	Клучни партнери	Тактика	Одговорен	Временска рамка (од до)	Мерење на успехот
Судиите и јавните обвинители не се доволно сензибилизирани	Да се ревидираат програми за едукација на судии и јавни обвинители	АСЈО; Здружение на судии.	Да се презентираат како органи кои се свесни за проблемот на дискриминација и преземаат активни мерки.	Спорење на експертзата на НВО, конзервативни ставови и предрасуди на судиите.	Документирани случаи, анализи, истражувања, правна пракса од регионални и меѓународни тела за заштита на човеков права	Предлог програма, примери, предмети.	ОБСЕ	Состаноци со АСЈО	Мрежа, МЗМП, Хелсиншки комитет	октомври 2019-октомври 2020	Вклучен модул во едукација на АСЈО за дискриминација; Пред и после евалуација.
Неактивни локални механизми за заштита од дискриминација	Проактивни локални тела за спроведување на ЗСЗД	ЕЛС, НП, МП КСЗД	Зголемена доверба на граѓаните во ЕЛС; подобрена заштита од дискриминација на локално ниво, зголемена видливост на КСЗД на локално ниво	Немање ресурси, отпор кон нови обврски, недостаток на локални политики	Партнерски организации на локално ниво, Искуство и знаење; соработка со ЕЛС; параправници, Мал капацитет кај локални НВО и ниво на влијание	Материјали за обука, материјал за можности со новиот закон, правни проблеми и потреби на маргинализираните заедници	КСЗД, Избор Струмица, Ехо Штип, Гласен Текстилец, НРЦ Куманово Центар за пристап до правда Прилеп, Шуто Оризари.	Соработка, обука, работилници;	Хера, Станица ПЕТ ХОПС ХК ЛГБТИ Цента	октомври - декември 2019	1 обука (27 лица подигната свест и знаење за новиот ЗСЗД) и 4 трибини (100 луѓе информирани за новините и можностите за заштита од дискриминација со новиот ЗСЗД)
Неконзистентно собирање на податоци од страна на НП и КСЗД	Воспоставување систем на континуирано собирање сегрегирани податоци за случаи на дискриминација	КСЗД, НП	Олеснето продуцирање на податоци за креирање на политики за спречување и заштита од дискриминација	Недостаток на пари и ресурси (време, персонал)	Искуство во собирање податоци, водење на дата база. Немање на компаративна анализа за добри практики	Извештај од мониторинг на состојбата со дискриминација, Прирачници и препораки за добри практики од ФРА и Еквинет	ОБСЕ, ИЧП, Британска Амбасада,	Соработка, состаноци индивидуални и групни	Мрежа, ЕСЕ Коалиција	јули 2019-декември 2020	Воспоставен систем за евиденција во КЗД и НП

Прашање/проблем на застапувањето	Цел на застапувањето	Доносител на одлука и влијателни субјекти	Интереси	Противење и пречки	Ресурси и недостатоци на Мрежата	Потребни материјали и инструменти	Клучни партнери	Тактика	Одговорен	Временска рамка (од до)	Мерење на успехот
Неизвесност на вклучување на ГО во преговори (начин, услови, степен на вклученост)- во очекување на механизам за вклучување на ГО	Вклучување на МЗД во работните групи за преговори во поглавје 23 (во областа анти-дискриминација) и 19	Главен политички преговарач (Бујар Османи) Главен технички преговарач (Бојан Маричиќ), МП и МТСП	Инклузивен процес Потреба од експертиза	Недостаток на отвореност на процесот; Отпор кон прифаќање на нашите предлози, ставови, мислења	Експертиза од областа Недостаток од човечки и финансиски ресурси	Анализа од мониторинг на спроведувањето на ЗСЗД; Годишен извештај „во сенка“	Совет за соработка со НВО; ЕПИ, Делегација на ЕУ	1 Барања, состаноци 2. Учество на средби со активен придонес 3. Подготовка за учество во работните групи (политики, позиции, прибирање податоци) 4. Информирање на јавноста преку соопштенија и трибини; 5. Коментари на документот откако ќе биде даден на јавна расправа	ФООМ Мрежа Коалиција	септември 2019- декември 2020	Прифатени барања Број на членови на МЗД кои учествуваат во работните групи Број на подготвени и усвоени предлози
Ризик од избор на несоодветна личност за нов НП	Избор на реномирана и професионална личност со висок интегритет за нов НП	Политички партии, пратенички групи, медиуми	Избор на НП близок до политичка партија	Отпор кон поставување независна личност	Има човечки ресурси за застапување, но недоволно развиени релации со сите партии на власт и опозиција	Повикување на законски одредби, примери на најдобри практики	Платформа за родова еднаквост, Мрежа 23, Мрежа на ромски организации, ИЧП Делегација на ЕУ	Рано отворање на прашањето во јавноста; Соопштенија до медиумите; Учество во дебатни емисии	Мрежа, Коалиција Хелсиншки Комитет	Јануари 2020- декември 2020	Избрана реномирана личност за НП